

Jean Mattern

Septembrie

Traducere din limba franceză
de Constanța Ciocârlie

POLIROM
2015

I-am răspuns că tânăra atletă germană se numea Ulrike Meyfarth și că era considerată un outsider cu mare potențial – Jonathan îmi pregătise încă o dată fișe precise cu performanțele participanților, ceea ce îmi permitea să le uimesc pe cele două surori. La început sfioase cu mine, erau tot mai destinsse pe măsură ce concursul înainta și lucrurile mergeau bine pentru tânăra nemțoaică. Le dădeam cât puteam de multe amănunte despre săritoare, și mă amuza să văd cum comentariile mele făceau să cresc în ochii mamei și ai celor două adolescente.

— Vedeți fetelor, când ești jurnalist știi o grămadă de lucruri pe care noi nu le știm. Ascultați-l pe domnul Craig.

Încercam să strecur întrebări în timpii morți ai competiției, și dacă la început gazdele mele păreau să nu înțeleagă prea bine unde voiam să ajung, a început treptat să le placă să converseze cu mine, mai ales lui Uschi, cea mare, care trebuie să fi avut șaisprezece sau șaptesprezece ani. Răspundea cu franchețe întrebărilor mele despre importanța acestor Jocuri, pentru germani în general și pentru ea în chip deosebit, repetând de mai multe ori că Germania își revenise și că era timpul să dovedească lumii întregi că era o țară ca oricare alta.

— Și mai bine organizată, nu vi se pare?

Admise și că-și dorea mai ales să i se dea peste nas RDG-ului și tuturor țărilor comuniste, care nu respectau nimic.

— Noi nici măcar nu avem relații diplomatice cu Berlinul de Est, și totuși sunt aici sportivii ăștia crescuți în organizația comunistă de tineret. Am face mai bine să ne gândim puțin la asta, dacă trebuia să le dăm dreptul de a participa la Jocurile Olimpice, nu credeți?

M-am gândit că educația într-o familie bavareză, cu un tată polițist pe deasupra, trebuie să aibă o doză bună de anticomunism... Dar nici o adversară est-germană n-o amenința pe tânăra Ulrike Meyfarth, chiar dacă principala ei concurentă venea într-adevăr dintr-una din acele țări comuniste detestate de Uschi: când bulgăroaica Yordanka Blagoeva-Dimitrova trecu la rândul ei ștacheta la 1,90 m, cum făcuse Meyfarth, dar atingând-o ușor, concursul a luat o turnură dramatică: tânăra se îndepărtă de covor nebună de bucurie, crezându-se la egalitate cu atleta germană. Numai că ștacheta căzu când nimeni, în afară de arbitri, nu mai era atent. Când spectatorii înțelesesă ce se întâmplase, un oftat de amărăciune străbătu tribunele.

Eram impresionat de fairplay-ul publicului german de pe stadion, care se arăta mâhnit pentru principala concurență a reprezentantei lor naționale. În schimb, nimic de felul ăsta la gazdele mele: Uschi și Evi urlară de fericire, chiar și Maria își stăpâni cu greu bucuria. Reușita tinerei campioane era impresionantă, e ade-vărat, și după un concurs istovitor ea încheie strălucit stabilind un nou record mondial al disciplinei: sări pentru prima dată în viață 1,92 m, de la înălțimea celor șaisprezece ani și trei luni ai ei.

— O nouă *Fräuleinswunder*, nu vi se pare? îmi sugeră Maria, și i-am mulțumit călduros nu doar pentru ospitalitate, ci și pentru că îmi dăduse titlul reportajului.

Văzusem destul ca să scriu o cronică cu subiectul „Germanii și Jocurile lor“, dar eram și în criză de timp: aveam întâlnire cu Mark Spitz și cu Sam la stadionul nautic.

— Ce vrei? Mă grăbesc!

Sam nu mă așteptase și am văzut, odată ajuns la piscină, că nici nu-mi păstrase un loc lângă el în tribună. Ajunsesem totuși la timp de data asta ca să asist la ultima reușită a noului nostru prieten, în

cadrul ștafetei de 4 x 100 m mixt. M-am dus la cei doi colegi specialiști în natație, pe banca rezervată BBC-ului, și le-am spus:

— Ei, vom vedea dacă legenda intră în Istorie sau dacă se îneacă la mal, cu tot cu mustața lui!

Nu-mi ardea de glume, dar mai ales nu voiam să-i las pe colegii mei să-și dea seama că nu eram cu mintea acolo. Nu înțelegeam pentru ce de trei zile Sam nu mă băga în seamă. Ce se întâmplase la restaurant după discuția cu Mark Spitz îmi venea fără încetare în minte, nu mă mai gândeam decât să-l revăd, să-mi petrec timpul cu el, ca în acea după-amiază de la muzeu. Dar după întoarcerea de la Lenbachhaus dispăruse încă o dată. Și acum, fraza asta trântită în față: „Ce vrei? Mă grăbesc. Mă duc la teatru să văd *Fiddler on the Roof*“.

Nici o explicație, abia o privire. A părăsit piscina cu pași mari pentru a întâlni delegația israeliană la teatru, dar și ca să fugă de mine, așa mi s-a părut.

Mark Spitz și coechipierii lui obținuseră aurul stabilind un nou record mondial al distanței: 3:48:16.

Nu am memoria cifrelor, dar n-am să le uit nici-o dată pe acestea cinci afișate pe panou, în seara aceea de luni. Sam nu mai era acolo, iar conversația noastră

durase mai puțin decât ultima cursă a lui Spitz. Dacă cineva s-ar fi aventurat să mă întrebe cum mă simt, mi-ar fi fost greu să găsesc cuvintele potrivite ca să descriu starea în care mă aflu. Noaptea mele agitate. Treceam fără pauză de la vise voluptuoase la lungi momente în care nu puteam să adorm, zbatându-mă în cearșaful muiat de sudoare și luptându-mă fără încetare – și fără succes – cu dorința. Zilele nu-mi lăsau mai mult răgaz. Nu simțisem niciodată până la ce punct un gând poate deveni obsedant – dacă se poate numi gând asocierea dintre un nume și o imagine, mereu aceleași. În orice caz, eram prizonierul acestei idei fixe care îmi ocupa în întregime spiritul, incapabil să elaborez cea mai mică reflecție, și nu-mi dau seama cum am reușit să nu mă trădez față de echipă. Din fericire, nimeni nu mă întreba nimic, și dacă Jonathan bănuia ceva, nu lăsa să se vadă. Aș fi fost incapabil să spun până și dacă eram nefericit. Desigur, îl căutam peste tot, fără să cunosc motivele dispariției lui după ziua noastră de la muzeu, și fără să știu de ce nu mai răspundea la bilețelele pe care i le strecuram pe sub ușă de trei zile încoace. Această tăcere adăuga, și o știam, o altă dimensiune dorinței mele de a-l strânge în brațe și de a-l mângâia

pe obraz, căci orgoliul rănit nu lipsea nici el din sufletul meu. Și mai grea era, fără îndoială, neputința de a înțelege: cuprins de aceste emoții contradictorii, pretindeam că îmi trebuie un motiv, o explicație care să-i justifice retragerea, schimbarea de atitudine. Dar trebuia oare să înțeleg mai mult din dorința ce se stinge decât din cea care se naște? Eu însumi nu știusem tot timpul să descifrez ceva din cele petrecute, atras de o simplă privire la început, și de sentimente mai mari decât mine după aceea. Degeaba, în loc de acest afront, „mă grăbesc“, mi-ar fi plăcut să-l aud spunându-mi că doar se jucase cu mine, că nu fusesem pentru el decât un fel de a-i trece timpul la aceste Jocuri care își câștigaseră reputația de a fi mai mult decât *vesele* în camerele satului olimpic și împrejur. Sau că, dimpotrivă, i se făcuse teamă de consecințele atașamentului său, că totul era nesăbuit și nu putea să dureze, că se va întoarce la New York, iar eu la Viviane și la Laura și că, prin urmare, era mai bine să punem punct legăturii noastre cât mai curând posibil.

Mintea mea construia tot felul de scenarii cu o iuțeală vertiginoasă, fără să-mi lase vreun răgaz, vreo pauză, eram înfierbântat, nici fericit nici nefericit. Pierdusem pur și simplu orice reper, eram în altă lume. El unde era?